

РЕШЕНИЕ

№ 1295

гр. София, 27.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-4, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Никола Чомпалов

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Никола Чомпалов Търговско дело № 20231100900971 по описа за 2023 година

СГС е сезиран с искова молба от синдика на „И.***“ ООД-в несъстоятелност, с която е предявен срещу „И.***“ ООД-в несъстоятелност и Ю. Д. М. иск с правно основание чл.135 ал.1 ЗЗД. Твърди се от ищеца, че длъжникът „И.***“ ООД-в несъстоятелност е сключил с ответника Ю. Д. М. на 23.10.2017 г. договор за прехвърляне на 890 300 дружествени дяла от капитала на "Б.К." ООД, с който се нарушават правата на кредиторите на длъжника, защото договорът води до намаляване на активите, от които те могат да се удовлетворят. Поддържа се, че към сключване на разпоредителната сделка длъжникът е имал изискуеми задължения към своите кредитори, посочени в обявения в ТР на 29.12.2022 г. списък с приети вземания. Освен това към прехвърляне на дружествените дялове длъжникът „И.***“ ООД е бил съдружник в "Б.К." ООД, на което управител е бил ответникът Ю. Д. М.. Иска се от ищеца да се обяви по отношение на кредиторите на „И.***“ ООД-в несъстоятелност, че е недействителен сключеният на 23.10.2017 г. между „И.***“ ООД и Ю. Д. М. договор за прехвърляне на дружествени дялове.

Ответникът Ю. Д. М. е подал писмен отговор, с който оспорва предявения иск с възражението, че основанието за сключване на процесния договор е собствеността върху апортираните имоти в „Б.К.“ ООД, която поради предявени иски е била неясна. Освен това договорът е сключен с цел осигуряване на финансови средства от ответника за завършване строежа на сградата, в която се намират апортираните имоти, което е извършено по силата на договор за финансови услуги от 07.08.2017 г., по който „Б.К.“ ООД е изпълнило задължения на ответника „И.***“ ООД /сега в несъстоятелност/ към негови съконтрагенти в общ размер на 1 046 583 лв. Прави възражение за погасителна давност, която започва да тече от сключване на атакувания договор на 23.10.2017 г. Оспорва се от атакуваната сделка да е увреден кредитор от масата на несъстоятелността, защото към

нейното сключване е съществувало вземане на ответника М., както и вземане на НАП в размер на 1650,71 лв., установено с РА от 29.12.2020 г., а това задължение няма как да е било известно на управителя на дружеството към сключването. Поддържа се, че вземането на НАП е в малък размер, поради което не може да се изведе намерение за увреждането му. В този случай няма как да е сключена сделка от М. като управител в полза на ответника М. с цел да бъде увреден самият М.. Навежда се и довод, че кредиторът М. е обезпечен с ипотека, учредена с нот.акт N 88, том XXIII.

Ответникът „И.**“ ООД-в несъстоятелност не е подал писмен отговор.

Ищецът е подал допълнителна искова молба, с която поддържа предявения иск с довода, че атакуваната сделка уврежда кредиторите в несъстоятелността, защото е намалено имуществото на длъжника, а получената престация не е еквивалентна по стойност на прехвърленото имущество. Освен това към сключване на сделката длъжникът е имал непогасени задължения към кредитора НАП и към кредитора М., а размерът на задължението няма значение за основателността на иска. Поддържа се, че искът по чл.135 ЗЗД може да се предяви и срещу лица, които са кредитори в несъстоятелността.

Ответникът М. е подал допълнителен отговор, с който поддържа оспорването на иска с възражението, че собствеността върху внесените с апорт имоти в капитала на „Б.К.“ ООД е спорна поради висящите съдебни спорове, а това е основание за намаляване цената на дружествените дялове. Тъй като по договор за финансови услуги от 07.08.2017 г. е осигурено финансиране от общо 1 046 583 лв., осигурени от ответника М. е налице еквивалентност на престациите по процесния договор, а към неговото сключване не са налице изискуеми вземания на кредитори. Поддържа се, че лихвите върху ДДС не са били начислени към апорта, а РА е издаден на 29.12.2020 г., от което следва, че вземането преди тази дата не е било изискуемо и известно на страните по сделката. При нисък размер на вземането на НАП не може да се поставя въпросът за намерени за увреждане. По отношение на вземането на кредитора М. се сочи, че то е изискуемо от 30.12.2017 г. – два месеца след сключване на договора. Изключено е М. да цели със сключване на сделката да се увреди в качеството на кредитор на длъжника. Поддържа се и възражението за погасителна давност.

Представен е договор за заем от 01.08.2017 г., от който се установява, че Ю. Д. М. е предоставил на „И.**“ ООД /сега в несъстоятелност/ в заем сумата от 100 000 ЕВРО.

Представен е договор за прехвърляне на дялове от 23.10.2017 г. с нот.заверка на подписите и съдържанието, от който се установява, че „И.**“ ООД /сега в несъстоятелност/ е продал на Ю. Д. М. 890300 дяла от капитала на „Б.К.“ ЕООД при цена от 3000 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд е предявен по реда на чл.649 ал.1 ТЗ иск с правно основание чл.135 ал.1 ЗЗД.

Предявеният иск е процесуално допустим, защото е предявен от синдика, който на основание чл.649 ал.1 ТЗ притежава активна процесуална легитимация да води отменителен иск по чл.135 ЗЗД. Искът е предявен на 19.05.2023 г., а производството по несъстоятелност по отношение на длъжника „И.**“ ООД е открито на 30.05.2022 г., т.е спазен е преклузивният срок, който към момента е двугодишен.

Искът с правно основание чл.135 ал.1 ЗЗД е предявен по реда на чл.649 ал.1 ТЗ и с него се иска по отношение на всички кредитори в несъстоятелността да се обяви относителната недействителност на извършено от длъжника имуществено разпореждане, а в този случай ищецът синдик има качеството на **процесуален субституент**, който защитава интересите на всички кредитори в несъстоятелността, спрямо които ще се формира на основание чл.649 ал.5 ТЗ сила на пресъдено нещо. Евентуалната основателност на иска по чл.135 ЗЗД ще ползва всички кредитори на несъстоятелността – чл.649 ал.5 ТЗ, защото всички кредитори ще имат правната възможност да получат удовлетворение от дружествените дялове, предмет на атакуваното с иска по чл.135 ЗЗД имуществено разпореждане.

От представения по делото договор за прехвърляне на дялове от 23.10.2017 г. с нот.заверка на подписите и на съдържанието се установява, че „И.**“ ООД /сега в несъстоятелност/ е продал на Ю. Д. М. 890 300 дяла от капитала на „Б.К.“ ЕООД при цена от 3000 лв., а след извършена служебно проверка в ТР се установи, че прехвърлянето на дяловете е било вписано на 27.10.2017 г. в ТР по партията на „Б.К.“ ЕООД. При тези факти съдът намира, че фактическият състав на чл.129 ал.2 ТЗ е осъществен в пълнота, поради което е настъпило транслативно действие по промяна в собствеността върху дяловете, които са отчуждени от длъжника.

Атакуваната сделка поражда типичното за всеки договор за продажба вещноправно действие и води до отчуждаване на собствеността върху дружествените дялове. В този случай е извършена от длъжника разпоредителна сделка с дружествени дялове, които поради разпореждането не се намират в имуществото на длъжника към откриване на производството по несъстоятелност. От този факт следва изводът, че дяловете не биха могли да послужат за удовлетворение на кредиторите в несъстоятелността.

Искът по чл.135 ЗЗД е предявен за защита на колективния интерес на всички кредитори, поради което се преценя дали с разпоредителната сделка се накърнява възможността всички кредитори да се удовлетворят от дяловете. В този смисъл възраженията в писмения отговор, че ответникът М. е кредитор на масата и не може сам да се уврежда, е неоснователно, защото това възражение не може да се релевира спрямо всички кредитори в несъстоятелността, в чийто интерес искът е предявен от синдика в качеството на процесуален субституент. Този извод следва да се отнася и до възражението, че кредиторът М. е обезпечен с ипотека.

Възможността всички кредитори в несъстоятелността да се удовлетворят от дяловете е изключена, защото дяловете са отчуждени от длъжника, поради което е налице увреждане на

кредиторите в несъстоятелността. Всяко отчуждаване на длъжниково имущество намалява възможността за удовлетворяване на кредиторите на масата на несъстоятелността, защото е налице законова пречка синдикът да извърши действия по осребряване на имуществени права, които не са включени в масата на несъстоятелността. Налице е увреждане на кредиторите на несъстоятелността, защото възможността им за удовлетворение е ограничена от масата на несъстоятелността, в която обаче влиза само имуществото, което е било собственост на длъжника към откриване на производството по несъстоятелност - чл.614 ал.1, т.1, вр. с чл.616 ал.1 ТЗ.

За основателността на предявения по реда на чл.649 ал.1 ТЗ иск с правно основание чл.135 ЗЗД е необходимо да се установи още една предпоставка – знание на длъжника за увреждането, а тъй като сделката е възмездна, е необходимо да се установи и знание на приобретателя по сделката. Сделката е сключена след датата 31.12.2015 г., която е определена за начална дата на неплатежеспособността, поради което съдът приема, че длъжникът към нейното извършване е знаел за задълженията към кредиторите, както и че те надхвърлят по стойност неговите активи, които са недостатъчни за погасяване на задълженията. Следователно длъжникът е знаел, че продажбата на дружествените дялове води до увреждане на неговите кредитори.

По отношение на знанието на приобретателя по сделката. Към сключване на сделката продавачът „И.***“ ООД е бил едноличен собственик на капитала на "Б.К." ООД, а приобретателят по сделката Ю. Д. М. е бил управител на това дружество. Двете посочени дружества са „свързани лица“ по смисъла на пар.1 от ДР на ТЗ, защото първото е едноличен собственик на капитала на другото дружество и по този начин участва в контрола, управлението и неговия капитал. След като двете дружества са „свързани лица“, съдът приема, че фактите и обстоятелствата, известни на едното дружество, са известни и на другото дружество. Доколкото юридическите лица се управляват от определени органи, чрез които участват в гражданския оборот, а органите винаги се състоят от физически лица, следва да се приеме, че релевантните за спорно право факти са известни на лицата, които участват в управлението на двете дружества. Това е така, защото законът определя за воля на юридическо лице да се счита изявената воля на определени физически лица, доколкото юридическото лице се представлява от физически лица, чрез които то прави волеизявления и приема волеизявления. След като би следвало да се приеме, "Б.К." ООД с управител Ю. Д. М. знае за увреждането на кредиторите на длъжника, следва да се приеме, че и Ю. Д. М., който е бил управител на това дружество към сключване на сделката, е знаел за увреждането.

При тези факти съдът на основание чл.649 ал.4 ТЗ приема, че и приобретателят по сделката Ю. Д. М. е знаел за увреждането.

По възражението за погасителна давност. Увреждането е настъпило с факта на извършване на разпореждането с дружествените дялове – на 23.10.2017 г., когато е сключен договорът за продажба на дяловете, но фактическият състав на чл.129 ал.2 ТЗ е завършен в пълнота с вписване на прехвърлянето в ТР на 27.10.2017 г. Следователно от тази дата е

започнал да тече 5-годишният давностен срок по чл.110 ЗЗД /**решение № 7 от 26.01.2012 г. на ВКС по гр. д. № 456/2011 г., III г. о., ГК и решение № 7 от 26.01.2012 г. на ВКС по гр. д. № 456/2011 г., III г. о., ГК/.**

До откриване на производството по несъстоятелност на 30.05.2022 г. всеки от кредиторите на длъжника е могъл да предяви иск по чл.135 ЗЗД, а след 30.05.2022 г. с тази процесуална възможност разполага синдикът, а при негово бездействие и всеки кредитор в несъстоятелността – чл.649 ал.2 ТЗ.

Петгодишният давностен срок е щял да изтече на 27.10.2022 г., но с оглед на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение/ЗМДВИП/, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците / Обн. ДВ бр. 28/24.03.2020 г. в сила от 13.03.2020 г.д., изм. и доп. Обн., ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. и доп., бр.. 34 от 09.04.2020 г. в сила от 9.04.2020 г., доп., бр. 38 от 24.04.2020 г., в сила от 24.04.2020 г., изм. и доп., бр. 4. от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) за периода от 13.03.2020 г. до отмяната на извънредното положение давността е спряла. На основание чл. 4, ал. 1, т. 1 от ЗМДВИП, с един месец от отмяната на извънредното положение е удължен срокът, а по силата на § 13 от ПЗР на ЗИД на Закона за здравето сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по ЗМДВИП, обявено с решение на 13.03.2020 г., и за преодоляване последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник"/ДВ бр. 44 от 13.05.2020 г./. По силата на тези норми срокът е спрял да тече през периода 13.03 -13.06.2020 г. и е продължил да тече от 14.06.2020 г. Това означава, че петгодишният давностен срок по чл.110 ЗЗД е изтекъл на **27.01.2023 г.** Исковата молба е подадена на **19.05.2023 г.**, поради което предявеният с нея иск с правно основание чл.135 ЗЗД е погасен по давност.

Според съда откриването на производството по несъстоятелност на 30.05.2022 г. не е основание за спиране или прекъсване на давността за предявяване на отменителния иск по чл.135 ЗЗД, защото откриването на производството не е визирано в нормата на чл.115 или на чл.116 ЗЗД. Случаят не попада и в хипотезата на чл.628а ал.1 ТЗ, респ. чл.685а ал.1 ТЗ.

Още с откриване на производството по несъстоятелност на длъжника е назначен за синдик Р. И. А. – на 31.05.2022 г. е вписан в ТР. От 31.05.2022 г. синдикът е разполагал с правомощието да предяви иска по чл.135 ЗЗД, а обстоятелството, че производството по несъстоятелност е било спряно през периода 08.09.2022 г. – 07.12.2022 г. не е основание за спиране или прекъсване на давността, защото правомощието на синдика да предяви по реда на чл.649 ал.1 ТЗ искове не е ограничена при спряно производство по несъстоятелност - **т.2 ТР № 2 от 13.07.2020 г. по тълк.д. № 2/2018 г., ОСТК на ВКС.** Следва да се спомене, че откриването на производство по несъстоятелност на длъжника не представлява пречка всеки от кредиторите да предяви сам иск по чл. 135 ЗЗД - **решение № 57 от 19.07.2010 г. по т.д. 659/2009 г., ТК, I ТО.**

С оглед на изложеното съдът намира, че предявеният иск следва да бъде отхвърлен.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от синдика на „И.***“ ООД-в несъстоятелност срещу „И.***“ ООД-в несъстоятелност и Ю. Д. М. иск с правно основание чл.135 ал.1 ЗЗД, с който се иска да се обяви спрямо кредиторите в несъстоятелността на „И.***“ ООД-в несъстоятелност за относително недействителен сключеният на 23.10.2017 г. и вписан в ТР на 27.10.2017 г. договор за прехвърляне дружествени дялове, с който „И.***“ ООД /сега в несъстоятелност/ е продал на Ю. Д. М. 890 300 дружествени дяла от капитала на "Б.К." ООД, ЕИК ****.

ОСЪЖДА „И.***“ ООД-в несъстоятелност, ЕИК ****, да заплати чрез масата на несъстоятелността по сметка на СГС държавна такса от 120 лв.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски градски съд: _____